

NORTH WOODS

... een vuur stoken op de Ararat, met het wrakhout van de ark.

Nathaniel Hawthorne
The American Notebooks

Inhoud

Een ... 11

Brief over de Lange Stinkhoorns (Anonymus) ... 19

Twee ... 29

*'Osgoods Wonder', ofwel de herinneringen
van een Appelman ... 33*

Drie ... 63

*De Poema, ofwel het ware relaas van een bloedig treffen
dat onlangs plaatsvond; een lied voor stem en fluit,
op vrolijke, lustige wijs ... 109*

Uit 'Spreekwoorden en gezegden' ... 115

Vier ... 121

*Het smartelijke relaas over de uil en de eekhoorn, of hoe het land
weer bebost werd: een nieuwe winterballade, geschreven door twee
doodernstige zussen, voor kinderen. Op de wijs van 'En dan gaan
mijn liefje en ik trouwen' ... 139*

Brieven aan E.N. ... 145

Vijf ... 175

*Een Decemberlied. Een nieuwe ballade, door twee doofternstige
maagden, op de wijs van 'Toen Phoebus rustte', et cetera.*

Voor fluit en stem ... 189

Zes ... 193

Zeven ... 221

Casusnotities over Robert S. ... 227

Acht ... 247

Negen ... 257

Moord in de kou ... 279

Tien ... 297

Toespraak voor de Historische Sociëteit van West-Massachusetts ... 321

Elf ... 333

*Een Remedie voor Liefdesverdriet, een lentelied om de genezing
van een langdurige aandoening te vieren, op de wijs van
'Het hunkerende meisje' ... 355*

3 sl.k., 2 badk. ... 359

Twaalf ... 363

Opvolging ... 389

Woord van dank ... 395

Een

In juni, toen alles fris en groen was, waren ze op deze plek terechtgekomen, achternagezeten door de dorpsbewoners, over hertenpaadjes door het woud, de dalen, de varenbosjes en het trilveen.

Wat renden ze hard! Van de vennen en weilanden steeg damp op. Ze bleven aan doornstruiken haken, tot hun kleren in flarden om hun schouders hingen. Ze stormden dwars door het struikgewas, verscholen zich in boomholtes en berenholen, maar voordat ze die binnengingen, rammelden ze met stokken. Ze waren gevluht alsof het een kinderspel was, alsof ze er met een buit vandoor waren gegaan. Mijn buit, fluisterde hij en hij beroerde haar lippen. Ze lachten van blijdschap. Ze konden niet gevonden worden! Gewichtig uitzierende mannen met haakbussen in de aanslag liepen hun voorbij, tuurden in het kreupelhout en stopten vettige plukken tabak in hun pijp. De wereld had hen toegedekt. Weg was Engeland, weg was de Kolonie. Nu waren ze onder de hoede van de natuur, had hij gezegd, ze waren haar rijk binnengetreden. Onder hem op de bladeren liggend, in de diepe holte van een eik, kromde ze haar nek om naar de geriemde laarzen en leren holsters te kijken die langs het wormstekige dak van de wereld voorbijzweepen. Zo dichtbij! dacht ze, en ze beet in zijn hand om haar opwinding te smoren. Ineengestremgeld keken ze naar de speurende honden en kruisten hun blik, zagen de flits van herkenning in de hondenogen, het samenzweerderige trillen van hun staart toen ze doorliepen.

Ze renden. In het open veld verborgen ze zich in de schaduw van de vogelwormen en in de rivieren onder de zilveren sluier van vis-

sen. Hun schoenzolen lieten los, ze bonden ze vast met flarden van hun kleren en boomschors, en verloren ze vervolgens in de zompige moerassen. Blootsvoets renden ze door het woud en op beschutte, weelderige open plekken, als ze zich alleen waanden, haalde hij de splinters uit haar voeten. Ze waren jong en konden urenlang doorrennen, en juni was hun genadig met zijn bessen, zijn onbeheerde boerenkarren. Ze stopten om te eten, te slapen, te stelen, te rollen in de ruisende velden met guldenroede. In verscholen vijvers tilde hij haar uit het water, zette haar druipend neer op de bemoste stenen en kustte het rivierwater dat van haar benen en lokken stroomde.

Wist hij waar hij heen ging, vroeg ze en ze trok hem naar zich toe, proefde zijn lippen, en steevast antwoordde hij: Weg! Ze gingen naar het noorden, naar de noordelijke bossen, en daarna, onverbiddelijk als vuur, naar waar de zon ondergaat, maar door de bergen moesten ze hun koers verleggen en ook de moerassen weerhielden hen, en na een week hadden ze overal wel kunnen zijn. Maakte het wat uit? Ze lieten zich meevoeren door rivieren die hen afzetten op verre, zondoorstroofde oevers. Doornstruiken weken uiteen en sloten zich achter hen. In de watervallen voelde ze het smeltwater op haar schouders beuken en keek ze toe hoe hij door de rivierbedding waadde, met zijn handen jagend op vis. En hij wachtte haar op, gehuld in een vochtige deken, die hij om haar heen sloeg voor hij haar op de grond vlijde.

Ze hadden elkaar uitgerekend in een kerk ontmoet. Ze kende hem van horen zeggen, was voor hem gewaarschuwd, had gehoord dat hij in Engeland problemen had veroorzaakt en alleen had aangemonsterd om te vluchten. Hij ontvluchtte Plymouth en Newhaven, en vestigde zich in een hut aan de rand van Springfield. Ze zeiden dat hij niet godsdienstig was, met heidenen omging en in de bossen verdween om aan wilde rites mee te doen. Ze had hem twee keer naar haar zien kijken en was hem een keer op straat tegengekomen. Dat was alles, maar meer had ze niet nodig. Het voelde voor haar alsof zij uit hem was voortgekomen. De hele preek had hij naar haar gekeken en onder

zijn blik had ze haar nek voelen gloeien. Buiten vroeg hij of hij haar in de wei kon treffen, en in de wei vroeg hij of hij haar bij de rivieroever kon treffen. Ze was voorbestemd om te trouwen met John Stone, een dominee die twee keer zo oud was als zij en wiens eerste vrouw was overleden terwijl ze zwanger was. Doodgeslagen terwijl ze zwanger was, had haar zus gezegd – overleden aan haar verwondingen. Aan de oever, onder het toezien van zilverreigers, had haar geliefde zijn vingers verstrengeld met de hare, beloftes gedaan en een grasspriet in zijn mond doen rollen. Ze was er zeven jaar geweest. Die avond vertrokken ze, terwijl een komeet de hemel verlichtte in de richting waarheen ze vluchtten.

Uit de tuin van een vroedvrouw: drie aardappels. Scheepsbeschuit uit de zak van een slapende herder. Een kip uit de woonstede van een kolonist, een legkip die hij onder zijn arm meedroeg. Mijn elfje, noemde hij zijn lief in de beschutting van de duisternis, en zij keek hem alleen maar aan. Hij was gek, dacht ze, naakt op die paar vodden om zijn lijf na, met zijn bijl en zijn kakelende kip. En zoals hij praatte! Over Flora, het domein van de pad en de slijkschelp, de sterrenhemel van vuurvliegjes, het rijk van de wolf en de beer, en de bloei van schimmel. En om hen heen in het woud, overal: de geest van elke vogel, elk insect, elke spar en elke vis. Ze lachte – hoe kon daar nou ruimte voor zijn? Er zouden meer vissen dan rivier zijn, plaagde ze hem, meer vogels dan lucht. Duizend engelen op een grasspriet. Ssst, zei hij, zijn lippen op de hare, anders zou ze de wasbeer, de worm, de pad of het dwaallicht nog beledigen.

Wat renden ze! Ze trouwden in de beschuttende schaduw van het bladerdak, deden hun geloften in de holte van de eik. Op de bomen groeiden paddenstoelen zo groot als zadels. Grijsze vogels, rode slangen en oranje salamanders waren hun getuigen. De bessenstruiken strooiden met bloemen. En dan het geluid, het zoemen en loeien van de wereld.

Ze renden, lieten de laatste boerderijen achter zich. Nu was er alleen nog bos. Ze volgden indianenpaadjes naar door vuur uitgeholde open plekken met rondom hoge, groene gewelven van een hemelse omvang. Op de warmste dagen waadden ze door rivieren, de kip op zijn schouder, haar hand in de zijne. Zilveren schilfertjes mica onder haar voeten. Waterjuffers in haar nek. In de bomen boven hen vliegende eekhoorns en in het zilte zand de indrukwekkende sporen van grote katten. Soms bleef hij staan en liet haar de tekenen van voorbijgetrokken mensen zien. Vrienden, zei hij, en hij voegde eraan toe dat hij de taal sprak van de mensen aan deze kant van de bergen. Maar waar waren die, vroeg ze zich af. En ze tuurde in het groen om hen heen, want soms school er angst in haar, en eenzaamheid, en ze wist niet wat erger was.

En toen op een ochtend werden ze wakker op een bed van dennenaalden en verkondigde hij dat er niet meer op hen gejaagd werd. Dat wist hij door de stilte, de lucht, de manier waarop de zomerwind woei. Het land had hen ontvangen. In de Kolonie werden twee zwarte strepen door twee namen getrokken. De kinderen werden gewaarschuwd dat ze klappen zouden krijgen als ze nog over hen spraken.

Op de zevende dag kwamen ze aan bij het dal. Boven hen was een berg. Een hertenpaadje voerde door een veld dat naar het noorden omhoogliep, smaller werd en de restanten van een recente bosbrand doorkruiste. Een smal spoor liep langs een kabbelend beekje naar een vijver omzoomd met biezen. Aan de andere kant van de helling was een open plek, met stronken die waren doorgeknaagd door bevers, en lichtgroene zaailingen die door de vruchtbare zwarte as heen opkwamen.

Hier, zei hij.

Overall op de open plek fladderden zangvogels. Ze trokken de resten van hun gefafelde kleren uit, zwommen en sliepen. Het was allemaal zo helder, zo puur. Hij haalde uit zijn tas een zakje met zaden van pompoen en mais, en stukjes aardappel. Hij begon over

de helling heen en weer te lopen, met de kip achter hem aan. Bij de beek vond hij een brede, platte steen; hij groef hem uit de grond en droeg hem naar de open plek waar hij hem zachtjes op de grond legde. Hier.